

KRE-ELTE JAPANOLÓGIA KONFERENCIA

VÁLTOZÁSOK A MÚLTBAN ÉS A JELENBEN JAPÁNBAN

ELTE | BTK
BOLCSÉSZETTUDOMÁNYI KAR

PROGRAMFÜZET
2025. 10. 29.

KÁROLI GÁSPÁR REFORMÁTUS EGYETEM BTK
1088 BUDAPEST, REVICZKY UTCA 4.
DÍSZTEREM/100., 319., 304.

MEGNYÍTÓ 10:00-10:10
PLENÁRIS ELŐADÁSOK (DÍSZTEREM)

MODERÁTOR: VARRÓK ILONA

10:15-11:00 HIDASI JUDIT: VÁLTOZÁSOK A POSZTMODERN JAPÁNBAN

11:00-11:45 VIHAR JUDIT: A JAPÁN IRODALMI VÁLTOZÁSOK A HEISZEI ÉS A REIVA-KORBAN

A1 SZEKCIÓ – NYELVI VÁLTOZÁSOK
(DÍSZTEREM)

MODERÁTOR: SZEMEREY MÁRTON

**12:00-12:20 SOMODI JÚLIA: VÁLTOZÁSOK A CSALÁDON BELÜLI
MEGSZÓLÍTÁSOKBAN A JAPÁN NYELVBEN**

**12:20-12:40 SZÁNTAI PATRÍCIA: GLOBÁLIS HATÁS, LOKÁLIS NYELVHASZNÁLAT:
AZ ANGOL EREDETŰ GAIRAIGO TÉRNYERÉSE A MODERN JAPÁN NYELVBEN**

**12:40-13:00 SAMU VERONIKA: VÁLTOZÓ HANGOK, VÁLTOZÓ JELENTÉS
– A JAPÁN ONOMATOPOEIAK NYELVI VÁLTOZÁSÁRÓL**

13:00 VITA

A2 SZEKCIÓ – RÉGMÚLT IDŐK
(319. TEREM)

MODERÁTOR: LÁZÁR MARIANNA

**12:00-12:20 GOTTNER RICHÁRD GÁBOR: FŐ A RUGALMASSÁG: A SZAMURÁJ KÖZELHARC
FENNMARADÁSA EGY SZAMURÁJOK NÉLKÜLI JAPÁNBAN**

12:20-12:40 TÚRÓCZI TAMÁS: PORTUGÁLIÁÉRT CSERÉBE JAPÁNT?

**12:40-13:00 SOÓS SÁNDOR: VÁLTOZÁS, MINT EGYETLEN ÁLLANDÓ
– A I CHING A JAPÁN KULTÚRÁBAN**

**13:00 -13: 20 LÁZÁR MARIANNA: VÁLTOZÓ URALKODÓK, VÁLTOZÓ VILÁG:
JAMATO (VA) KÜLPOLITIKÁJA AZ 5. SZÁZADBAN**

13:20-13:30 VITA

**A3 SZEKCIÓ – JAPÁN PERCEPCIÓJA MAGYARORSZÁGON
1945 UTÁN – WORKSHOP**
(304. TEREM)

MODERÁTOR: FARKAS MÁRIA ILDIKÓ

**12:00-12:20 FARKAS MÁRIA ILDIKÓ: JAPÁN PERCEPCIÓJA MAGYARORSZÁGON
1945 UTÁN – ÉRTELMEZÉSI KERETEK**

12:20-12:40 DOMA PETRA: KAZIMIR KÁROLY KABUKI-RENDEZÉSE A VÁROSLIGETBEN

12:40-13:00 SZABÓ NOÉMI: A TOKIÓI OLIMPIA MAGYAR VISSZHANGJA

13:00-13:20 PATAKI-TÓTH ANGELIKA: JAPÁN KÜZDŐSPORTOK NÉPSZERŰSÉGE MAGYARORSZÁGON

13:20 VITA

**B1 SZEKCIÓ –KULTURÁLIS PERCEPCIÓ,
TÁRSADALMI IDENTITÁS**
(DÍSZTEREM)

MODERÁTOR: FARKAS MÁRIA ILDIKÓ

**14:00-14:20 TAKÓ FERENC: „HIÚSÁGOK HIÚSÁGA”,
AVAGY HOGYAN BESZÉLÜNK ARRÓL, AMI MÁSMILYEN**

**14:20-14:40 GERGELY ATTILA: VÁLTOZÁS ÉS FOLYTONOSSÁG A
JAPÁN TÖRTÉNELEMBEN. KRITÉRIUMOK, KONSTELLÁCIÓK, KORLÁTOK**

**14:40-15:00 SZEMEREY MÁRTON: SZÉLSŐSÉGES VÁLTOZÁSOKKAL JÁRÓ TÁRSADALMI ESEMÉNYEK
NARRATÍV JEGYEI A JAPÁN TÖRTÉNELEM SZOCIÁLIS REPREZENTÁCIÓJÁBAN**

**15:00-15:20 SZABÓ NOÉMI: A „NYITÁS” ELŐTTI HOLLAND-JAPÁN
KAPCSOLATOK A KORABELI MAGYAR SAJTÓBAN**

15:20 VITA

**B2 SZEKCIÓ – OKTATÁS, MŰVÉSZETRE NEVELÉS,
TÁRSADALOM ÉS TECHNOLOGIA
(319. TEREM)**

MODERÁTOR: SAMU VERONIKA

**14:00-14:20 WAKAI SEIJI: A JAPÁN JAKAN CSÚGAKKÓ
(ÉJSZAKAI ALSÓKÖZÉPISKOLÁK) SZEREPE ÉS KIHÍVÁSAI**

**14:20-14:40 UCHIKAWA KAZUMI: SZAKDOLGOZAT ÉS NYELVÓRA KAPCSOLATA AZ EURÓPAI
FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK JAPÁN SZAKJAIN – VÁLTOZÁS ÉS VÁLTOZATLANSÁG**

**14:40-15:00 SZÉKÁCS ANNA: MAGYAR-JAPÁN KAPCSOLATOK
A GYERMEKKORI MŰVÉSZETRE NEVELÉSBEN**

**15:00-15:20 KÁLLAI ENIKŐ: A JAPÁN IDŐSGONDOZÁS VÁLTOZÁSA A
TECHNOLÓGIAI FEJLŐDÉSSSEL**

15:20 VITA

**B3 SZEKCIÓ – A JAPÁN MŰVÉSZET VÁLTOZÓ PERCEPCIÓJA
(304. TEREM)**

MODERÁTOR: PATAKI-TÓTH ANGELIKA

**14:00-14:20 ALMÁSI ALMA ALEXANDRA: JAPÁN EURÓPAI RECEPCIÓJA
A „KIÁLLÍTÁSOK KORÁBAN”**

**14:20-14:40 FARKAS GYÖRGY: A JAPÁN FILM REPREZENTÁCIÓJA
MAGYARORSZÁGON 1945 ÉS 1970 KÖZÖTT**

14:40-15:00 SZABÓ ILDIKÓ ÁGNES: VÁLTOZÁS ÉS ÁTVÁLTOZÁS A BUTÓBAN

15:00 VITA

**FOGADÁS 16:00 ÓRÁTÓL
(305. TEREM)**

PLENÁRIS ELŐADÁSOK

HIDASAI JUDIT

VÁLTOZÁSOK A POSZTMODERN-JAPÁNBAN

**A 20. SZÁZAD VÉGÉNEK GAZDASÁGI SIKERTÖRTÉNETÉT JAPÁN NYITOTTA MEG
KELET-ÁZSIÁBAN ÉS AZ AKKOR KIALAKULT JAPÁN-KÉP ÉL A MAI NAPIG SOKAK FEJÉBEN.
VALÓJÁBAN AZONBAN JAPÁN ÉS A KÖRÖTTES VILÁG IS ANNYIT VÁLTOZOTT AZ ELMÚLT
NÉHÁNY ÉVTIZED ALATT, HOGY INDOKOLT A RÉGI SZTEREOTÍPIÁKAT FELÜLÍRNI.
AZ AZÓTA BEKÖVETKEZETT VÁLTOZÁSOK A GAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS KULTURÁLIS
ÉLET SZÁMOS SZÍNTERÉT, FORMÁJÁT ÉS SZEREPLŐJÉT ÚJ KIHÍVÁSOK ELÉ ÁLLÍTOTTÁK,
AMELYEKNEK AZ ÉRINTETTEK VÁLTOZÓ SIKERREL ÉS HATÉKONYSÁGGAL FELELNEK MEG.
AZ ELŐADÁS ELSŐSORBAN AZOKNAK A VÁLTOZÁSOKNAK A BEMUTATÁSÁRA FÓKUSZÁL,
AMELYEK A JAPÁN TANULMÁNYOK SZEMPONTJÁBÓL KÜLÖNÖSEN FONTOSAK –
TÁRSADALMI ÉS KULTURÁLIS ÉRTÉK-ÁTREDEZŐDÉSEK, FÉRFI-NŐ KAPCSOLATOK
ALAKULÁSA, OKTATÁS, FIATALOK JÖVŐKÉPE ÉS NEM UTOLSÓ SORBAN A DIGITÁLIS
FELZÁRKÓZÁS PROBLEMATIKÁJA.**

VIHAR JUDIT

A JAPÁN IRODALMI VÁLTOZÁSOK A HEISZEI ÉS A REIVA-KORBAN

**AMIKOR 1989-BEN NÁLUNK MEGTÖRTÉNT A RENDSZERVÁLTÁS, JAPÁNBAN IS
NAGY VÁLTOZÁS KÖVETKEZETT BE, ÚJ CSÁSZÁR LÉPETT HEISZEI NÉVEN A TRÓNRA,
AMI A FELKELŐ NAP ORSZÁGÁBAN ÚJ IDŐSZÁMÍTÁST JELENT. AZ ÚJ KOR ÚJ IRODALMAT
IS HOZOTT. MOST AZ 1989-BEN KEZDŐDŐ HEISZEI-KORTÓL A KORT ZÁRÓ 2019-ES ÉVIG,
MAJD AZ AZT KÖVETŐ REIVA NÉVEN URALKODÓ CSÁSZÁR URALMÁTÓL NAPJAINKIG
TERJEDŐ KOR JAPÁN IRODALMÁRÓL SZERETNÉK RÖVID BEMUTATÓT TARTANI.
A KÖLTÉSZETBEN ELSŐSORBAN A HAIKU ÉS A SZABADVERS KAPOTT NAGY SZEREPET,
DE AZ ANIMÉK VILÁGÁBAN SZEREPLŐ DALOK IS NAGY NÉPSZERŰSÉGNEK ÖRVENDTEK.
AZ EPIKÁBAN KÉT JAPÁN ÍRÓ, ŐE KENZABURÓ ÉS A JAPÁNON KÍVÜL ÉLŐ
ISIGURÓ KAZUO KAPOTT NOBEL-DÍJAT. JAPÁNBAN FŐLEG A MÁGIKUS REALIZMUS
IRÁNYZATA URALKODOTT EL, MELYET ELSŐSORBAN MURAKAMI HARUKI KÉPVISEL.
A NŐÍRÓK ALKOTÁSAI PEDIG IGEN NÉPSZERŰVÉ VÁLTAK. S UGYANCSAK ELTERJEDT
A BESTSELLER IRODALOM IS. MAGYARORSZÁGON SONA NEM LÁTOTT MÓDON JELENTEK
MEG EGYMÁS UTÁN A JAPÁN IRODALOM REMEKEI.**

SZEKCIÓK

A1 SZEKCIÓ – NYELVI VÁLTOZÁSOK (12:00-13:30 Díszterem)

VÁLTOZÁSOK A CSALÁDON BELÜLI MEGSZÓLÍTÁSOKBAN A JAPÁN NYELVBEN
SOMODI JÚLIA

ELŐADÁSOMBAN AZT VIZSGÁLOM, HOGY A JAPÁN NYELVBEN AZ UTÓBBI ÉVEKBEN MILYEN VÁLTOZÁSOK FIGYELHETŐK MEG A CSALÁDON BELÜLI MEGSZÓLÍTÁSOKBAN, ÉS MI ÁLLHAT A VÁLTOZÁSOK HÁTTÉRÉBEN. KORÁBBI KUTATÁSOK KIEMELIK, HOGY A JAPÁN NYELVBEN A MEGSZÓLÍTÁSOKAT A NYELVI NORMA ERŐSEN SZABÁLYOZZA, ÉS EZ A CSALÁDON BELÜLI MEGSZÓLÍTÁSOKBAN TÜKRÖZÖDIK. SUZUKI (1978) A MEGSZÓLÍTÁSOKAT TAGLALÓ ÍRÁSÁBAN LEÍRJA, HOGY IDŐSEBB CSALÁDTAGOT NEM SZÓLÍTHATUNK MEG NÉVVEL VAGY SZEMÉLYES NÉVMÁSSAL. ÚJABB KUTATÁSOK (YONEZAWA 2024; TANABE-IWATA-YAMAMOTO 2025) AZONBAN ARRÓL SZÁMOLNAK BE, HOGY A JAPÁN NYELVBEN VÉGEBEMENŐ GRAMMATIKAI ÉS LEXIKAI VÁLTOZÁSOKKAL EGYÜTT A CSALÁDON BELÜLI MEGSZÓLÍTÁSOKBAN IS VÁLTOZÁSOK FIGYELHETŐK MEG, AMELYEKRŐL TV-DRÁMÁK, ANIMÉK IS TANÚSKODNAK. 2025 JÚLIUSÁBAN EGY KÉRDŐÍVES FELMÉRÉSSSEL TÖBB, MINT 100 JAPÁN FIATALT KÉRDEZTEM ARRÓL, HOGYAN SZÓLÍTJÁK MEG A CSALÁDBAN AZ IDŐSEBB CSALÁDTAGOKAT. AZ EREDMÉNYEK AZT MUTATTÁK, HOGY A VÁLASZADÓK IDŐSEBB TESTVÉRIKET 50%-BAN ROKONSÁGNÉVVEL, 50%-BAN NÉVVEL VAGY BECENÉVVEL SZÓLÍTJÁK MEG, ÉS HASONLÓ TENDENCIA TAPASZTALHATÓ A NAGYBÁCSIK MEGSZÓLÍTÁSÁBAN IS. AZ IDŐSEBB NŐI CSALÁDTAGOK (NAGYNÉNİK, SÓGORNŐK) ESETÉBEN A NEM ROKONSÁGNÉVVEL VALÓ MEGSZÓLÍTÁS ARÁNYA MÉG MAGASABB VOLT. AZ ELŐADÁSBAN RÉSZLETESEN ISMERTETEM A KÉRDŐÍV EREDMÉNYEIT, ÉS ARRÁ KERESEM A VÁLASZT, MILYEN OKOK ÁLLNAK EGY-EGY MEGSZÓLÍTÁSI FORMA KIVÁLASZTÁSA MÖGÖTT, ÉS MILYEN TÁRSADALMI ÉS PRAGMATIKAI OKOK INDOKOLJÁK A CSALÁDON BELÜLI MEGSZÓLÍTÁSOKBAN MEGFIGYELHETŐ VÁLTOZÁSOKAT.

GLOBÁLIS HATÁS, LOKÁLIS NYELVHASZNÁLAT: AZ ANGOL EREDETŰ GAIRAIGO TÉRNYERÉSE A MODERN JAPÁN NYELVBEN
SZÁNTAI PATRÍCIA

A JAPÁN TÁRSADALOM FEJLŐDÉSÉVEL PÁRHUZAMOSAN A JAPÁN NYELV IS JELENTŐS ÁTALAKULÁSON MENT KERESZTŰL. NYELVÉSZETI SZEMPONTBÓL AZ EGYIK LEGSZEMBETÜNŐBB VÁLTOZÁSI TERÜLETET A JÖVEVÉNYSZAVAK (GAIRAIGO) – KÜLÖNÖSEN AZ ANGOL NYELVBŐL ÁTVETT SZAVAK – EGYRE BŐVÜLŐ SZÁMA JELENTI. E SZAVAK ÉS KIFEJEZÉSEK BEÉPÜLÉSE A JAPÁN LEXIKONBA FOLYAMATOSAN ZAJLÓ, AKTÍV NYELVI FOLYAMAT. AZ ANGOL EREDETŰ GAIRAIGO KIFEJEZÉSEK NEM CSUPÁN SZÁMUKBAN GYARAPODIK, HANEM MINDENNAPI HASZNÁLATUK IS EGYRE ELTERJEDTEBBÉ VÁLIK. EZ A TENDENCIA TÖBB SZEMPONTBÓL IS JÓL TÜKRÖZI A JAPÁN NYELV VÁLTOZÁSAINAK SZOCIOLINGVISZTIKAI ASPEKTUSAIT. HASZNÁLATI GYAKORISÁGUK ÉLETKOR ÉS NEM SZERINT IS ELTÉRÉSEKET MUTAT, MELY AZ ŐKET MEGCÉLZÓ MÉDIA TARTALMAKON KERESZTŰL IS TETTEN ÉRNETŐ. ELŐADÁSOMBAN ÁTTEKINTÉST NYÚJTOK AZ ANGOL EREDETŰ GAIRAIGO JELENSÉGÉRŐL, VALAMINT DOKTORI KUTATÁSOM EGY KEZDETI RÉSZEREDMÉNYÉT IS BEMUTATOM, AMELY AZ ANGOL EREDETŰ JÖVEVÉNYSZAVAK ELŐFORDULÁSÁT ÉS FUNKCIÓIT VIZSGÁLJA JAPÁN NYELVI MINTA ALAPJÁN, A VALÓSÁGSHOW MŰFAJÁBAN BELÜL.

VÁLTOZÓ HANGOK, VÁLTOZÓ JELENTÉS – A JAPÁN ONONOMATOPOEIAK NYELVI VÁLTOZÁSÁRÓL
SAMU VERONIKA

A JAPÁN NYELVBEN AZ ONOMATOPOETIKUS SZAVAK A SZÓKINCSEK ÉLŐ, DINAMIKUSAN VÁLTOZÓ RÉTEGÉT ALKOTJÁK. ELŐADÁSOMBAN AZT VIZSGÁLOM, MIKÉNT KELETKEZNEK ÚJ ONOMATOPOEIAK, HOGYAN TŰNNEK EL A RÉGIEK, ILLETVE HOGYAN MÓDOSUL A MEGLÉVŐ ELEMJEK JELENTÉSE, PÉLDÁUL JELENTÉSVÁLTOZÁS, JELENTÉSSZÜKÜLÉS VAGY JELENTÉSELTOLODÁS RÉVÉN. A JELENSÉGEK MEGÉRTÉSÉT RÖVID, SZEMLÉLETES PÉLDÁKKAL SEGÍTEM, ÉS KITÉRŐKBEN BEMUTATOM AZOKAT A NYELVI, TÁRSADALMI, KULTURÁLIS ÉS KOMMUNIKÁCIÓS TÉNYEZŐKET IS, AMELYEK E VÁLTOZÁSOKAT ELINDÍTJÁK ÉS FORMÁLJÁK.

A2 SZEKCIÓ – RÉGMŰLT IDŐK (12:00-13:30 319. TEREM)

FŐ A RUGALMASSÁG: A SZAMURÁJ KÖZELHARC FENNMARADÁSA EGY SZAMURÁJOK NÉLKÜLI JAPÁNBAN
GOTTNER RICHÁRD GÁBOR

MEGANNYI VÁLTOZÁSOKKAL TELI IDŐSZAK KÍSÉRTE VÉGIG JAPÁN TÖRTÉNELMÉT, DE TALÁN KEVÉS VOLT OLYAN INTENZÍV, MINT A MEIDZSI-RESTAURÁCIÓT (1867) KÖVETŐ ROHAMOS NYUGATOSODÁS ÉS MODERNIZÁLÓDÁS KORA. A SZAMURÁJ TÁRSADALMI STÁTUSZ ELTÖRLÉSÉVEL EGYÜTT MEGSZÜNT A TRADICIONÁLIS JAPÁN HARCUMŰVÉSZETEK ELSŐDLEGES GYAKORLÓBÁZISA, ÍGY ÁLTALÁBAN EZT A KORSZAKOT A RÉGI STÍLUSÚ, ÚN. KORJŰ HARCUMŰVÉSZETI ISKOLÁK NAGY VÁLSÁGÁNAK TEKINTIK. FELMERÜL TENÁT A KÉRDÉS, MÉGIS HOGYAN ÉLTÉK TŰL EZT AZ OLYAN IRÁNYZATOK, MELYEK AKÁR MÉG NAPJAINKBAN IS AKTÍVAK MARADTAK. JELEN ELŐADÁSBAN A DZSÚDZSUCU (SZÓ SZERINT A „LÁGYSÁG” VAGY „RUGALMASSÁG MÓDSZERE”) HARCUMŰVÉSZET KORABELI ÁLLAPOTÁBA KÍVÁNOK BETEKINTÉST NYÚJTANI. MIKÉPPEN A SZIMBÓLUMAKÉNT HASZNÁLT FŰZFA, MELY A HÓ SÚLYA ALATT MEGHAJOLVA TOVAENGEDI AZT, MINTSEM ELLENÁLLVA MEGTÖRJÖN, ÚGY A JAPÁN DZSÚDZSUCU IS RUGALMASAN TUDOTT ALKALMAZKODNI A KOR VÁLTOZÁSÁHOZ. ENNEK A FOLYAMATNAK EGY SZELETÉT KÍVÁNOM BEMUTATNI A KORABELI DZSÚDZSUCU SZAKIRODALMÁN KERESZTŰL, RÁMUTATVA ARRÁ, MILYEN FEJLŐDÉSI UTAT JÁRTAK BE EZEK AZ ISKOLÁK, HOGY FENNMARADÁSUKAT EGY MEGVÁLTOZOTT KORBAN IS BIZTOSÍTSÁK.

PORTUGÁLIÁÉRT CSERÉBE JAPÁNT?
TÚRÓCZI TAMÁS

1580-BAN PERSZONÁLUNIO JÖTT LÉTRE AZ IBÉRIAI-FÉLSZIGET KÉT KATOLIKUS ÁLLAMA, SPANYOLORSZÁG ÉS PORTUGÁLIA KÖZÖTT, EGYETLEN URALKODÓ, II. FÜLÖP KEZÉBEN EGYESÍTVE EZZEL AZ AKKOR ISMERT VILÁG KÉT LEGHATALMASABB GYARMATBIRODALMÁT. ÖT ESZTENDŐVEL KÉSŐBB, 1585-BEN A SPANYOL KIRÁLYNAK ÁLLÁST KELLET FOGNALNIA EGY ELMÉRGESEDŐ VITÁBAN, AMELY A JEZSUITÁK ÉS A DOMONKOS-FERENCES OLDAL KÖZÖTT ZAJLOTT, S AMELY VITÁBA MÉG A PÁPAI IS KÉNYTELEN VOLT BELEPOLYNI. A KÉRDÉS AZ VOLT: MELYIK KATOLIKUS REND MISSZIÓS TERÜLETE LEGYEN A KELET-ÁZSIAI TÉRSÉG EGYIK LEGÉRTÉKESEBB ÁLLAMA, JAPÁN? II. FÜLÖP POLITIKAI MAGATARTÁSA EGYIK VAGY MÁSIK ÜGY ESETÉBEN – ELSŐ RÁNÉZÉSRE – NEM MUTAT SEMMILYEN KAPCSOLÓDÁSI PONTOT. ELŐADÁSOMBAN ELŐSZÖR VETEM FEL ANNAK LEHETŐSÉGÉT, HOGY PORTUGÁLIA KORÁBBI BEKEBELEZÉSÉNEK KÖRÜLMÉNYEI DÖNTŐ HATÁSSAL LEHETNEK JAPÁN EVANGELIZÁCIÓJÁNAK VITÁJÁRA. LEHETSÉGES, HOGY A SPANYOL URALKODÓT NEM CSUPÁN A PILLANATNYI BIRODALMI-, VALLÁSPOLITIKAI ÉRDEKEK MOTIVÁLTÁK 1585-BEN A JAPÁN-MISSZIÓ ÜGYÉNEK VIZSGÁLATOK? ELKÉPZELHETŐ, HOGY A VITA MÁR ÖT ESZTENDŐVEL ANNAK KIROBBANÁSA ELŐTT ELDÖLT? S HA IGEN, MI LEHET A KAPCSOLÓDÁSI PONT A PORTUGÁL TRÓN MEGSZERZÉSE ÉS A JAPÁN MISSZIÓS TERÜLETEK ODAITÉLÉSE KÖZÖTT?

VÁLTOZÁS, MINT EGYETLEN ÁLLANDÓ – A I CHING A JAPÁN KULTÚRÁBAN
SOÓS SÁNDOR

A VÁLTOZÁSOK KÖNYVE AZ ÖT KONFUCIÁNUS KLASSZIKUS RÉSZEKÉNT KERÜLT ÁT A SZIGETORSZÁGBA. ELŐADÁSOMBAN BEMUTATOM A KÖNYV HATÁSÁT A KÜLÖNBÖZŐ JAPÁN KORSZAKOKRA A KULTÚRA, IRODALOM, VALLÁS ÉS TÖRTÉNELEM NÉZŐPONTJAIBÓL.

VÁLTOZÓ URALKODÓK, VÁLTOZÓ VILÁG: JAMATO (VA) KÜLPOLITIKÁJA AZ 5. SZÁZADBAN
LÁZÁR MARIANNA

I. SZ. 313-BAN JELENTŐS VÁLTOZÁS KÖVETKEZETT BE KELET-ÁZSIA POLITIKAI TÉRKÉPÉN: KOGURJÓ KIRÁLYSÁG ELFOGLALTA A KOREAI-FÉLSZIGET ÉSZAKI RÉSZÉN MŰKÖDŐ LÜLANG KÍNAI KORMÁNYZÓSÁGOT ÉS AZ ABBÓL KIVÁLT TAJFANG KÖRZETET. EZZEL LEZÁRULT A TÉRSÉG TÖBB MINT NÉGYSZÁZ ÉVEN ÁT FENNÁLLÓ KÖZVETLEN KÍNAI IGAZGATÁSA, ÉS ÚJ KORSZAK KEZDŐDÖTT, AMELYBEN A HELYI ÁLLAMALKULATOK SAJÁT HATALMUKAT IGYEKEZTEK MEGSZILÁRDÍTANI. KOGURJÓ DÉL FELÉ TERJESZKEDETT, MÍG PEKCSÉ NEVES ELLENÁLLÁSSAL ÉS A JAPÁN JAMATO (VA) KIRÁLYSÁGGAL KÖTÖTT SZÖVETSÉGGEL REAGÁLT. A KIÉLEZŐDŐ KELET-ÁZSIAI HELYZETBE VALÓ BEKAPCSOLÓDÁS KÉNYSZERE ARRÁ ÖSZTÖNÖZTE A BEFOLYÁSOS JAPÁN TÖRZSEK EGY RÉSZÉT, HOGY A "NAGY KIRÁLY" (Ó-KIMI) KÖRÉ SZERVEZŐDVE KIALAKÍTSÁK AZT AZ INTÉZMÉNYI STRUKTÚRÁT, AMELY A KIRÁLYI NATALOM KÜLKAPCSOLATI ÉS KATONAI FELADATAINAK GYAKORLATI LEBONYOLÍTÁSÁT ELLÁTTA. A VEZETŐ RÉTEG EZEN TÚLMENŐEN A NEMZETKÖZI (KÍNAI ÉS KOREAI) KAPCSOLATOKBÓL SZÁRMAZÓ LEHETŐSÉGEKET ÖNÁLLÓAN IS HASZNOSÍTOTTA: PRESZTÍZSJAVAKAT (VASÉRC, LUXUSCIKKEK, TŰKRÖK, KARDOK, STB.) ÉS BETELEPÜLŐ SZAKEMBEREKET „SZERZETT MEG”, AMIKET ÉS AKIKET SAJÁT POLITIKAI ÉS GAZDASÁGI BÁZISÁBA INTEGRÁLT. EBBEN A TÖRTÉNELMI KÖZEGBEN KELL MEGEMLÍTENI „VA ÖT KIRÁLYÁT” (倭の五王), AKIK A DÉL-KÍNAI CSÁSZÁRI UDVAROKTÓL KERESTEK ELISMERÉST ÉS LEGITIMÁCIÓT, KÜLÖNÖSEN A LIU SZUNG-DINASZTIA IDEJÉN (420-479). A SZUNG SU FELJEGYZÉSEI SZERINT GYAKORI, RENDSZERES KÖVETJÁRÁSSAL ÉS HÓDOLATI ADÓFIZETÉSSSEL TISZTELEGTEK A CSÁSZÁR ELŐTT, S AZ EMIATT KAPOTT CÍMEK ÉS JAVAK NÖVELTÉK PRESZTÍZSÜKET MIND BELSŐ, MIND KÜLPOLITIKAI VISZONYAIKBAN.

AZ ELŐADÁS CÉLJA ANNAK VIZSGÁLATA, MIKÉNT ILLESZKEDNEK „VA ÖT KIRÁLYÁNAK” KÜLDÖTTSÉGEI ÉS POLITIKAI TÖREKVÉSEI A KORSZAK KELET-ÁZSIAI HATALMI VÁLTOZÁSAIBA. ENNEK SORÁN HÁROM KÉRDÉSKÖRRE HELYEZŐDIK A HANGSÚLY: AZ ELSŐ 5. SZÁZADI KÖVETSÉG (413) TÖRTÉNELMI HÁTTÉRÉNEK ÉRTELMEZÉSE, A KÍNAI DIPLOMÁCIAI GYAKORLATOK ÉS HIVATALI RANGOK ÁTVÉTELÉNEK SZEREPE A JAMATO URALOM KITERJESZTÉSÉBEN, VALAMINT A BU KIRÁLY (VÉLHETŐEN JÚRJAKU CSÁSZÁR) UTÁNI KÖVETSÉGEK HIRTELEN MEGSZŰNÉSÉNEK OKAI. AZ ELŐADÁSBAN A FENTI KÉRDÉSEKRE FÓKUSZÁLVA FOGOM ÁTTEKINTENI A TÖRTÉNETI FORRÁSKRITIKA FŐBB MEGÁLLAPÍTÁSAIT, MAJD EZEK ALAPJÁN FOGOM (ÚJRA) MEGVIZSGÁLNI A KÖVETUTAK POLITIKAI SZEMPONTÚ ALAKULÁSÁT ÉS AZOK TÖRTÉNELMI HÁTTÉRÉT.

A3 SZEKCIÓ – JAPÁN PERCEPCIÓJA MAGYARORSZÁGON
1945 UTÁN - WORKSHOP
(12:00-13:30 304. TEREM)

JAPÁN PERCEPCIÓJA MAGYARORSZÁGON 1945 UTÁN – ÉRTELMEZÉSI KERETEK
FARKAS MÁRIA ILDIKÓ

A MÁSODIK VILÁGHÁBORÚ UTÁN JAPÁN AZ USA, MAGYARORSZÁG PEDIG A SZOVJETUNÍÓ BEFOLYÁSI ÖVEZETÉBE KERÜLT, AMI MEGHATÁROZTA A KÖZTÜK LÉVŐ KAPCSOLATOKAT, VAGY JOBBAN MONDVA AZOK HIÁNYÁT. MIVEL 1945 UTÁN A HÁBORÚ ELŐTT ÉS ALATT A MAGYARORSZÁG ÉS JAPÁN KÖZÖTT KIALAKULT MINDEN POLITIKAI ÉS KULTURÁLIS KAPCSOLAT MEGSZŰNT, JAPÁN ISMÉT TÁVOLI ÉS ISMERETLEN TERÜLETTÉ VÁLT A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA. AZ ELŐADÁS EGY POLYAMATBAN LÉVŐ KUTATÁSI PROJEKT JELENLEGI EREDMÉNYEIRŐL SZÁMOL BE, AMELY KUTATÁS AZT VIZSGÁLJA, HOGY HOGYAN FEDEZTÉK FEL ÚJRA JAPÁNT, A JAPÁN KULTÚRÁT ÉS NÉPET MAGYARORSZÁGON AZ 1950-ES ÉVEKTŐL AZ 1980-AS ÉVEKIG A KORSZAK POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KULTURÁLIS KONTEXTUSÁBAN, ÉS MILYEN KÉPEK KAPCSOLÓDTAK JAPÁNHOZ E „FELFEDEZÉS” SORÁN. AZ EREDMÉNYEK ÉRTELMEZÉSÉHEZ RÉSZBEN A KOMMUNISTA ÁLLAMI IDEOLÓGIA SZEREPÉT, RÉSZBEN A GLOBÁLIS POLITIKAI VÁLTOZÁSOKAT, PEDIG A „NYUGATI” DIVATIRÁNYZATOK EGYRE BŐVÜLŐ MÉRTÉKBEN ÉRVÉNYESÜLŐ HATÁSAIT IS FIGYELEMBE KELL VENNİ.

KAZIMIR KÁROLY KABUKI-RENDEZÉSE A VÁROSLIGETBEN
DOMA PETRA

KAZIMIR KÁROLY 1972-BEN MEGRENDEZTE A VÁROSLIGETI KÖRSZÍNHÁZBAN AZ EGYIK LEGISMERTEBB KABUKI-DRÁMÁT, A CSÚSINGURÁT. RENDEZÉSE RÉSZE VOLT A NÉPMŰVELŐSZÍNHÁZI PROGRAMJÁNAK, AMELYNEK CÉLJA A KELETI SZÍNHÁZI KULTÚRÁK TANULMÁNYOZÁSA, ILLETVE BEMUTATÁSA VOLT A MAGYAR KÖZÖNSÉG SZÁMÁRA. ELŐADÁSOMBAN AZT VIZSGÁLOM, HOGY KAZIMIR MILYEN ELEMKEKET VETT ÁT A JAPÁN SZÍNHÁTÉKTÍPUSBÓL, ILLETVE MELY PONTOKON TÉRT EL TŐLE.

A TOKIÓI OLIMPIA MAGYAR VISSZAHANGJA
SZABÓ NOÉMI

JAPÁN 1964-BEN ELŐSZÖR ADOTT OTTHONT AZ OLIMPIAI JÁTEKOKNAK MAGÁRA VONVA A VILÁG FIGYELMÉT 19 ÉVVEL AZUTÁN, HOGY BEFEJEZŐDÖTT A II. VILÁGHÁBORÚ. ÍGY EZ AZ ESEMÉNY NAGYON FONTOS FORDULÓPONTOT JELENTETT A JAPÁN RÓL ALKOTOTT KÉP VÁLTOZÁSÁBAN NEMCSAK KÜLFÖLDÖN, HANEM HAZÁNKBAN IS. ELŐADÁSOMBAN EZT A VÁLTOZÁST IGYEKSZEM MEGVIZSGÁLNI A KORABELI MAGYAR SAJTÓ SEGÍTSÉGÉVEL.

JAPÁN KÜZDŐSPORTOK NÉPSZERŰSÉGE MAGYARORSZÁGON
PATAKI-TÓTH ANGELIKA

AZ ELŐADÁSBAN A MEGJELÖLT IDŐSZAKBÓL SZÁRMAZÓ, MAGYARUL MEGJELENT, JAPÁN KÜZDŐSPORTOKKAL FOGLALKOZÓ KÖNYVEK TARTALMA KERÜL VIZSGÁLATRA. PÉLDÁUL A KÖVETKEZŐ SZEMPONTOK MERÜLNEK FEL: ARÁNYAIBAN Mennyire foglalkoznak ezek a művek az egyes küzdősportokra jellemző technikák leírásával, jelenik-e meg bennük a japán kultúrával kapcsolatos elem, vagy harcsművészeti ideológia, filozófia, ez hogyan, milyen mértékben. Milyen a terminológia és az egyes idegen szavak átírása, valamint van-e arról elérhető információ, hogy milyen háttértudással rendelkeztek a könyvek szerzői a könyvek megírásához és ezt hol, hogyan szerezték meg.

B1 SZEKCIÓ – KULTURÁLIS PERCEPCIÓ, TÁRSADALMI IDENTITÁS
(14:00-15:30 Díszterem)

„HIÚSÁGOK HIÚSÁGA”, AVAGY HOGYAN BESZÉLÜNK ARRÓL, AMI MÁSMILYEN
TAKÓ FERENC

ELŐADÁSOMBAN EGY, A KOMPARATÍV INTERKULTURÁLIS VIZSGÁLÓDÁS ELMÉLETI NEHÉZSÉGEIHEZ (ÖSSZEHASONLÍTHATÓSÁG, FORDÍTHATÓSÁG, TÖRTÉNETI MEGHATÁROZOTTSÁG) KAPCSOLÓDÓ SAJÁTOS KIHÍVÁSRÓL FOGOK BESZÉLNI, AMELY ELÉ E PROBLÉMÁK ÁLLÍTJÁK A KUTATÓT, HA KÜLÖNBÖZŐ KULTÚRÁKAT KÉPVISELŐ SZEMÉLYEKEKET VET ÖSSZE. VAJON MIT JELENT ÉS MILYEN ÉRTELMEZÉST IDÉZ ELŐ AZ OLVASÓBAN/HALLGATÓSÁGBAN, HA A JAPÁN ESZMETÖRTÉNET EGY SZEREPLŐJÉT KÖVETKEZETESEN „GONDOLKODÓKÉNT” VAGY „VEZETŐ ÉRTELMISÉGIKÉNT” APOSZTRÓFÁLJUK, MERT BÁR FOGLALKOZOTT TÖRTÉNETI ÉS GAZDASÁGI KÉRDÉSEKKEL, A NYUGATI ÉRTELEMBEN SEM „TÖRTÉNÉSNEK”, SEM „GAZDASÁGTUDÓSNAK” NEM NEVEZHETŐ? HOGYAN GARANTÁLHATÓ, HOGY A FÉLREÉRTELMEZÉS ELKERÜLÉSÉRE TETT ERŐFESZÍTÉSÜNK NEM SZÜL ÚJABB FÉLREÉRTÉST, ÉS A KÜLÖNBŐSÉGEK ELISMERÉSE NEM ÉPPEN AZT IDÉZI ELŐ, HOGY HALLGATÓSÁGUNK ÚGY ÉRZI, A „MÁSİKAT” NEM ISMERJÜK EL A „SAJÁTTAL” FELÉRŐKÉNT? E KÉRDÉSEKET ANNAK A VÁLTOZÁSI POLYAMATNAK A TÜKRÉBEN VIZSGÁLOM, AMELYNEK SORÁN JAPÁN ELSAJÁTÍTOTTA A NYUGATI TUDOMÁNYOK ELMÉLETI KERETEIT, AMI ÁLTAL A VÁZOLT PROBLÉMA CSAK LÁTSZÓLAG OLDÓDIK FEL, DE KÉTSÉGGKÍVÜL ÚJ IRÁNYOKAT VESZ.

VÁLTOZÁS ÉS POLYTONOSSÁG A JAPÁN TÖRTÉNELEMBEN - KRITÉRIUMOK, KONSTELLÁCIÓK, KORLÁTOK

GERGELY ATTILA

A NOZZÁJÁRULÁS VÁLTOZÁS ÉS POLYTONOSSÁG JAPÁN TÖRTÉNELMÉBEN HOSSZÚTÁVON ÉRVÉNYESÜLŐ JELLEMZŐIT IDÉZI FEL, KÜLÖNÖS TEKINTETTEL EZEK ÁLTALÁNOS ÉS JAPÁN KRITÉRIUMAIRA, VALAMINT EGYES TÖRTÉNELMI KONSTELLÁCIÓKBAN MEGNYILVÁNULO HATÁRFELTÉTELEIRE.

SZÉLSŐSÉGES VÁLTOZÁSOKKAL JÁRÓ TÁRSADALMI ESEMÉNYEK NARRATÍV JEGYEI A JAPÁN TÖRTÉNELEM SZOCIÁLIS REPREZENTÁCIÓJÁBAN SZEMEREY MÁRTON

A JAPÁN TÖRTÉNELEM GAZDAGON SZOLGÁLTAT PÉLDÁKAT A VÁLTOZÁS VÁRATLAN, ELSŐPRŐ ERŐVEL JELENTKEZŐ FORMÁIRA, AMELYEK MEGÉLÉSE ÉS UTÓLAGOS FELDOLGOZÁSA EGYARÁNT KOMOLY KIHÍVÁS ELÉ ÁLLÍTTJA AZ ÉRINTETT KÖZÖSSÉGET. ENNEK MEGFELELŐEN, AZ ÍROTT TÖRTÉNELEM KEZDETEITŐL IRODALMI SZÖVEGEK, TÖRTÉNETI KRÓNIKÁK ÉS EGYÉB DOKUMENTUMOK TANÚSKODNAK AZOKRÓL A MEGRENDÍTŐ HATÁSOKRÓL, AMELYEKET A KÜLÖNBÖZŐ TERMÉSZETI KATASTRÓFÁK ÉS HÁBORÚK NYOMÁN A JAPÁN NÉP MA IS HORDOZ KOLLEKTÍV EMLÉKEZETÉBEN. A SZIGETORSZÁG FÖLDRAJZI ADOTTSÁGAI MIATT A JAPÁN TÁRSADALOM A KEZDETEKTŐL SZAKADATLANUL KI VAN SZOLGÁLTATVA AZ ÖT KÖRÜLVEVŐ TERMÉSZETI KÖRNYEZET EREJÉNEK, KISZÁMÍTHATATLANSÁGÁNAK, SZIGORÚSÁGÁNAK. FELTENHETŐEN EZ IS KÖZREJÁTSZOTT ABBAN, HOGY ANOGYAN AZ ÉLET IRÁNYÍTHATATLANSÁGÁHOZ ÉS AZ ELKERÜLHETETLEN VÁLTOZÁSOKHOZ VALÓ VISZONYULÁS KULTURÁLIS MINTÁZATAI ALAKULTAK JAPÁNBAN. E HATÁSOK EGYÜTTESEN NAGYBAN BEFOLYÁSOLTÁK A JAPÁN NÉP HAGYOMÁNYOS EMBER- ÉS VILÁGKÉPÉT, VALLÁSOSSÁGÁT, AKÁRCSAK A HOSSZÚ ÉVSZÁZADOKON ÁT FORMÁLÓDÓ NEMZETI IDENTITÁSÁT. A NARRATÍV SZOCIÁLPSZICHOLOGIA ESZKÖZTÁRA NOZZÁJÁRUL A JAPÁN TÁRSADALMI IDENTITÁS ÉS A SZÉLSŐSÉGES VÁLTOZÁSOK KAPCSOLATÁNAK MÉLYEBB MEGÉRTÉSÉNEZ. AZ ELŐADÁSBAN A TÖRTÉNELEM JAPÁNOKBAN ÉLŐ SZOCIÁLIS REPREZENTÁCIÓJÁNAK VIZSGÁLATÁN KERESZTÜL MUTATOM BE AZT A SAJÁTOS KOLLEKTÍV IDENTITÁSKONSTRUKCIÓT, AMELYBEN A TERMÉSZET ÉS AZ EMBER ÁLTAL OKOZOTT KATASTRÓFÁLIS VÁLTOZÁSOK KÉPESEK JELENTŐS MÉRTÉKBEN MEGHATÁROZNI EGY NEMZET ÖNAZONOSSÁGÁT.

A „NYITÁS” ELŐTTI HOLLAND-JAPÁN KAPCSOLATOK A KORABELI MAGYAR SAJTÓBAN

SZABÓ NOÉMI

A HOSSZÚ TÖRTÉNETTEL RENDELKEZŐ HOLLAND-JAPÁN KAPCSOLATOK A 19. SZÁZADBAN ÉLT EMBEREK SZÁMÁRA IS ÉRDEKES ÉS KÜLÖNLEGES TÉMAUL SZOLGÁLTAK, TÖBBSZÖR ÍRTAK RÓLA NEMCSAK A KÜLFÖLDI, HANEM A HAZAI SAJTÓBAN IS. ENNEK FOLYAMÁN A MAGYAR OLVASÓKÖZÖNSÉG IS NYOMON KÖVETHETTE AZOKAT A HOLLAND-JAPÁN KAPCSOLATOKBAN BEKÖVETKEZŐ VÁLTOZÁSOKAT, AMELYEK A JAPÁN KÜLPOLITIKA GYÖKERES VÁLTOZÁSÁHOZ VEZETTEK A 19. SZÁZAD KÖZEPÉN. ELŐADÁSOMBAN EZEKKEL A KORABELI CIKKEKKEL FOGLALKOZOM.

B2 SZEKCIÓ – OKTATÁS, MŰVÉSZETRE NEVELÉS, TÁRSADALOM ÉS TECHNOLOGIA (14:00-15:30 319. TEREM)

A JAPÁN JAKAN CSÚGAKKŰ (ÉJSZAKAI ALSÓKÖZÉPISKOLÁK) SZEREPE ÉS KIHÍVÁSAI WAKAI SEIJI

EBBEN AZ ELŐADÁSBAN BEMUTATOM A JAPÁN ÉJSZAKAI ALSÓKÖZÉPISKOLÁK TÖRTÉNETI HÁTTERÉT, JELENLEGI HELYZETÉT, VALAMINT AZ ÁLTALUK SZEMBESÍTETT KIHÍVÁSOKAT. AZ ÉJSZAKAI ALSÓ KÖZÉPISKOLÁK 1947-BEN INDULTAK OSZAKÁBAN AZOK SZÁMÁRA, AKIK A HÁBORÚ VAGY A SZEGÉNYSÉG MIATT NEM TUDTAK NAPPALI ISKOLÁBA JÁRNI. KEZDETBEN ELSŐSORBAN RÁSZORULÓ GYERMEKEKET CÉLOZTAK MEG, DE MA MÁR A TANULÓK MINTEGY 80%-A KÜLFÖLDI ÁLLAMPOLGÁR. A KEZDETI IDŐSZAKBAN AZ ÁLLAM JOGILAG NEM ISMERTE EL EZEKET AZ ISKOLÁKAT, DE 2016-BAN ELFOGADTÁK A „TÖRVÉNYT A KÖTELEZŐ OKTATÁS LEHETŐSÉGEÉNEK BIZTOSÍTÁSÁRÓL”, AMELY HIVATALOS OKTATÁSI INTÉZMÉNNYÉ NYILVÁNÍTOTTA ÖKET. JELENLEG ORSZÁGSZERTE 53 ILYEN ISKOLA MŰKÖDIK, AMOL A TANDÍJ ÉS A TANKÖNYVEK INGYENESEK, ÉS A TANULÓK KÖZÉPISKOLAI VÉGZETTSÉGET SZEREZNEHETNEK. A FŐBB KIHÍVÁSOK KÖZÉ TARTOZIK AZ ALACSONY TÁRSADALMI ISMERTSÉG, A JAPÁN NYELVET OKTATÓ TANÁROK HIÁNYA, VALAMINT A FUTÓKŰ (NEM ISKOLÁBA JÁRÓ) DIÁKOK BEFOGADÁSÁNAK NEHÉZSÉGE. A „SENKIT SEM HAGYUNK HÁTRA” ELV SZELLEMEBEN EZEK AZ ISKOLÁK KULCSSZEREPET JÁTSZANAK ABBAN, HOGY TANULÁSI LEHETŐSÉGET BIZTOSÍTSANAK MINDAZOK SZÁMÁRA, AKIK ERRE IGÉNYT TARTANAK.

SAKADOLGOZAT ÉS NYELVÓRA KAPCSOLATA AZ EURÓPAI FELSOOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK JAPÁN SZAKJAIN – VÁLTOZÁS ÉS VÁLTOZATLANSÁG UCHIKAWA KAZUMI

A LEGTÖBB EURÓPAI JAPÁN SZAKON KÖTELEZŐ SZAKDOLGOZATOT ÍRNI A BA-DIPLOMA MEGSZERZÉSÉNEZ, AZONBAN A JAPÁN NYELVOKTATÁS ÁLTALÁBAN NEM VESZ RÉSZT A SZAKDOLGOZATÍRÁS TÁMOGATÁSÁBAN (UCHIKAWA, 2024). EZZEL KAPCSOLATBAN FÉLIO STRUKTURÁLT INTERJÚT KÉSZÍTETTEM TÍZ JAPÁN NYELVTANÁRRAL, AKIK EURÓPAI JAPÁN SZAKOKON DOLGOZNAK. AZ ELŐADÁSBAN A VÁLTOZÁSOKRA FÓKUSZÁLVA MUTATNÁM BE ENNEK AZ EREDMÉNYEIT.

MAGYAR-JAPÁN KAPCSOLATOK A GYERMEKKORI MŰVÉSZETRE NEVELÉSBEN SZÉKÁCS ANNA

AZ ELŐADÁS A KISGYERMEKEK ZENEI ÉS MŰVÉSZETI NEVELÉSÉNEK TÉMÁJÁN KERESZTÜL VIZSGÁLJA A JAPÁN ÉS A MAGYAR NÉP KAPCSOLÓDÁSÁT, ISMERKEDÉSÉT EGY HOSSZÚ KAPCSOLATI SZÜNET UTÁN. BEMUTATOM, HOGY MIT JELENTETTEK A SZEMÉLYES KAPCSOLATOK A 2. VILÁGHÁBORÚ UTÁN NÉHÁNY ÉVVEL, KÉT ELTÉRŐ VILÁGNÉZETŰ ORSZÁGBAN, MIT FIGYELNETTEK MEG AZOK A KUTATÓK, AKIK MAGYARORSZÁGRA KERÜLTEK, ÉS AZOK, AKIK JAPÁNBAN. HOGYAN VEZETETT AZ ÚT A MŰVÉSZETI NEVELÉS EREDMÉNYEINEK MEGFIGYELÉSÉTŐL A KUTATÁSI FOLYAMATON KERESZTÜL A KUTATÁSI EREDMÉNYEK BEMUTATÁSÁIG, GYAKORLATI MEGVALÓSÍTÁSIG JAPÁNBAN ÉS MAGYARORSZÁGON. SZAKIRODALOM, RÉGI LEVELEZÉSEK, ÍROTT EMLÉKEZÉSEK ALAPJÁN MUTATOK BE EGY KEVÉSSÉ KUTATOTT TERÜLETET. MEGVIZSGÁLOM, HOGY KUTATÁSAI SORÁN MIT TALÁLT SZÉKÁCSNÉ VIDA MÁRIA 1960 ÉS 1965 KÖZÖTT JAPÁNBAN, AMIKOR AZT VIZSGÁLTA, MILYEN A JAPÁN MŰVÉSZETI NEVELÉS AZ ELEMI ISKOLÁBAN. KIKKEL TALÁLKOZOTT, MILYEN KAPCSOLATOKAT ÉPÍTETT ZENEI, KÉPZŐMŰVÉSZETI ÉS PEDAGÓGIAI VONALON. MILYEN ÉRTÉKEKET FEDEZETT FEL, AMIT SZERETETT VOLNA MAGYARORSZÁGON IS NÉPSZERŰSÍTENI. MIT TETT UGYANEKKOR HANI KIJOKŰ MAGYARORSZÁGON? MIT VITT MAGÁVAL JAPÁNBAN ÉS HOGY KAPCSOLÓDTAK VIDA MÁRIÁVAL? MILYEN KAPCSOLATI HÁLÓ KELTETT SIKEREIKHEZ? ELEMZEM, MILYEN ÚTON JUTOTT EL HANI KJOKŰ ODA, HOGY JAPÁNBAN LÉTREHOZZA A KODÁLY ESZTÉTIKAI NEVELÉSI INTÉZETET, ÉS A CSECSEMŰ- ÉS KISGYERMEKKORI ZENEI NEVELÉST ÁTFORMÁLJA JAPÁNBAN. KITEKINTÉK ARRRA, HOGY MILYEN HATÁSA VAN NAPJAINKBAN KETTŐJÜK TEVÉKENYSÉGEÉNEK.

A JAPÁN IDŐSGONDOZÁS VÁLTOZÁSA A TECHNOLÓGIAI FEJLŐDÉSEL

KÁLLAI ENIKŐ

A 21. SZÁZADBAN A JAPÁN TÁRSADALOM NAGYMÉRTÉKŰ ELŐREGEDÉSSEL NÉZ SZEMBE, A 65 ÉV FELETTI LAKOSSÁG SZÁMA FOLYAMATOSAN NÖVEKSZIK, AMI MIATT ELŐTÉRBE KERÜLT AZ IDŐSEK ELLÁTÁSÁNAK ÉS ÁPOLÁSÁNAK A KÉRDÉSE. ELŐADÁSOMBAN AZ IDŐSGONDOZÁS TÖRTÉNETI FEJLŐDÉSÉT VIZSGÁLOM – A KONFUCIÁNUS ÉRTÉKEK ÁLTAL FORMÁLT HAGYOMÁNYOS TÖBBGENERÁCIÓS HÁZTARTÁSOKTÓL AZ IDŐS OTTHONOK MEGJELENÉSÉIG – ÉS ELEMZEM HOGYAN HAT A TECHNOLÓGIAI FEJLŐDÉS AZ IDŐSGONDOZÁSRA.

B3 SZEKCIÓ – A JAPÁN MŰVÉSZET VÁLTOZÓ PERCEPCIÓJA (14:00-15:30 304. TEREM)

JAPÁN EURÓPAI RECEPCIÓJA A „KIÁLLÍTÁSOK KORÁBAN”

ALMÁSI ALMA ALEXANDRA

A XIX. SZÁZAD MÁSODIK FELÉBEN SZÁMOS OLYAN VÁLTOZÁS KÖVETKEZETT BE POLITIKAI, GAZDASÁGI ÉS ESZMETÖRTÉNETI SZEMPONTBÓL, AMELY EURÓPA FIGYELMÉT ÁZSIA FELÉ FORDÍTOTTA. AZ ORIENTALISTA ÉRDEKLŐDÉS RENDSZERINT NAGYFOKÚ GYŰJTŐKEDVVEL IS PÁROSULT, AMELYNEK KÖSZÖNHETŐEN A KORSZAKBAN SORRA ALAKULTAK MEG A KÜLÖNBÖZŐ KELETI GYŰJTEMÉNYEK. AZ 1870-ES ÉVEKTŐL JAPÁNRA KÜLÖNÖSEN NAGY FIGYELEM HÁRULT, AMELY EGÉSZEN AZ 1900-AS ÉVEK ELEJÉIG KITARTOTT. AZ ÜGYNEVEZETT JAPONIZMUS A KORSZAK EGYIK MEGHATÁROZÓ DIVATJÁVÁ VÁLT, AMIHEZ A JAPÁNOK IS AKTÍVAN HOZZÁJÁRULTAK. ELŐADÁSOMBAN AZT VIZSGÁLOM, HOGY A JAPÁN TEMATIKÁJÚ KIÁLLÍTÁSOK ÉS GYŰJTEMÉNYEK MIKÉNT FORMÁLTÁK EURÓPA JAPÁN-KÉPÉT. EZT KÉT PÉLDÁN KERESZTÜL SZEMLÉLTETEM. EGYRÉSZT XÁNTUS JÁNOS KELET-ÁZSIAI EXPEDÍCIÓJÁNAK GYŰJTEMÉNYÉN KERESZTÜL, AMELYNEK NEOGYEDE JAPÁNBÓL SZÁRMAZOTT, ÉS AMELYET 1871-BEN AZ ELSŐ MAGYARORSZÁGI KELETI KIÁLLÍTÁSON MUTATTAK BE. MÁSRÉSZT AZ 1873-AS BÉCSI VILÁGKIÁLLÍTÁS JAPÁN ANYAGÁN KERESZTÜL, AMI A JAPÁNOK SAJÁT PERSPEKTÍVÁJÁBÓL MUTATTA BE A SZIGETORSZÁGOT.

A JAPÁN FILM REPREZENTÁCIÓJA MAGYARORSZÁGON 1945 ÉS 1970 KÖZÖTT

FARKAS GYÖRGY

ELŐADÁSOMBAN AZT VIZSGÁLOM, HOGY A II. VILÁGHÁBORÚT KÖVETŐEN 1970-ES ÉVEKIG TERJEDŐ IDŐSZAKBAN MILYEN HÍREK ÉRKEZTEK MAGYARORSZÁGRA A JAPÁN FILM VILÁGÁBÓL, MILYEN KÉPET KAPOTT A KOR EMBERE A JAPÁN FILMMŰVÉSZETRŐL, FILMGYÁRTÁSRÓL. MILYEN FILMEK KERÜLTEK BEMUTATÁSRA EBBEN AZ IDŐBEN MAGYARORSZÁGON, AZOK MILYEN VISSZHANGOT VÁLTOTTAK KI, EGYÁLTALÁN MILYENNEK LÁTTÁK AZ AKKORI KÖZBESZÉDBEN A JAPÁN FILMEKET. AZ IDŐSZAK SAJÁTOS PÉLDÁIN, KONKRÉT FILMEKEN ÉS KRITIKÁIKON KERESZTÜL ISMERNETJÜK MEG AZ 1945-1970 KÖZÖTTI IDŐSZAKBAN MILYEN IS VOLT A JAPÁN FILMMŰVÉSZET REPREZENTÁCIÓJA MAGYARORSZÁGON.

VÁLTOZÁS ÉS ÁTVÁLTOZÁS A BUTÓBAN

SZABÓ ILDIKÓ ÁGNES

MIJIKATA TATSUMI, AZ (ANKOKU) BUTÓ LÉTREHOZÓJA IGEN ÉLES HATÁRVONALAT HÚZOTT A BUTÓ ÉS AZ ÖSSZES LÉTEZŐ EGYÉB ELŐADÓMŰVÉSZETI FORMA KÖZÉ: BELEÉRTVE A MODERN TÁNCOT, AZ ÖSSZES EGYÉB KORTÁRS ÉS NEM KORTÁRS NYUGATI TÁNCOT, A HAGYOMÁNYOS JAPÁN SZÍNHÁZI MŰFAJOKAT, A NYUGATI SZÍNHÁZAT...

A BUTÓ JELENTŐSÉGE TALÁN ÉPPEN EBBEN AZ OPPOZÍCIÓBAN VAN. ENNEK AZ ELHATÁROLÓDÁSNAK A HÁTTERÉBEN UGYANIS AZ AZ ELKÉPZELÉS ÁLL, MISZERINT A TEST, MINT AZ ÉLET ÁLTAL ALKOTOTT ÉS FOLYAMATOSAN FORMÁLÓDÓ SZOBOR, LEVETKÖZVE A TÁRSADALMI NORMÁKAT A TÁNCOS SZÁMÁRA A TÁNC NYERSANYAGÁT ALKOTJA. EZ A TÁGABB ÉRTELEMBEN VETT TEST, A „TOTÁLIS TEST” (NIKUTAI) NEMCSAK A HÚS ÉS VÉR, A SEJTEK, SZÖVETEK, CSONTOK, ÍZÜLETEK, IZMOK EGYÜTTESE TENÁT, HANEM MINDEZEKEN TÚL: A SZÜLETÉSTŐL ELTelt IDŐ ÉS TÉR, AZ EBBEN AZ IDŐBEN ÉS TÉRBEN MEGÉLT TAPASZTALATOK ÉS SZEMÉLYES TÖRTÉNETEK, AZ EMLÉKEK... ÉS NEMCSAK A SAJÁT EMLÉKEINK, HANEM A MÁSONKÉ IS... BUDDHISTA KIFEJEZÉSEL ÉLVE AZ EGÉSZ TÁRNÁZTUDAT (ÁLAYA VIDZSNYÁNA).